

Puolustusministeri Kristian Gestrinin juhlapuhe turvallisuuspolitiikan päivillä Kajaanissa 13.9. -70

Me olemme kokoontuneet tähän kaksipäiväiseen tilaisuuteen sellaisen otsikon merkeissä, joka nimenomaisesti määrittää pohdintamme aiheeksi turvallisuuspolitiikan. Tässä seikassa lienee jotakin ajallemme ja nykyaikaiselle ajattelutavalle ominaista erityisesti sen vuoksi, että tämän tilaisuuden järjestäjät ovat maanpuolustusjärjestöjä. Jos ajatusleikkinä sallitaan vertaaminen esimerkiksi johonkin 1930 luvulla pidettyyn, vastaavanlaisten järjestöjen toimeenpanemaan tilaisuuteen, muodostuu ero ilmeisesti varsin suureksi. Noihin aikoihin suomalaisen turvallisuusajattelu oli, kuten muun muassa tasavallan presidentti on pariinkin otteeseen viitannut, varsin sotilaallisesti painottunutta. Varsinaiset turvallisuutemme hy-

väksi tehdyt toimenpiteet eivät kylläkään juuri seuranneet tätä kaavaa; olihan puolustuskykymme noihin aikoihin monessa suhteessa lyöty laimin. Olenaisinta tässä suhteessa lieneekin, että koko turvallisuuskyky- lähestymistapa oli varsin yksipuolista ja korosti sotilaallisen ratkaisun merkitystä Suomen tulevissa kohtaloissa.

Historiallisesti tapahtumien kuluksi muodostuikin, että maamme puolustusvoimat jou- tuivat toisen maailmansodan pyörteissä pitkiä aikoja paino- pisteisesti vastaamaan kansa- kunnan elämän jatkamisen mahdollisuuksista, kunnes aika oli kypsä poliittiselle ratkaisul- le. Maanpuolustuksemme sel- viytyi tästä ponnistuksesta kun- niakkaasti ja menestyksellisesti,

mutta kansamme kärsimykset ja uhrin olivat suuret. On ehkä hedelmätöntä jälkiviisautta jat- kaa väittelyä siitä, olisiko joku toinen turvallisuuskyky- lähestymistapa 1930-luvun etsik- koaikana tai sodan jo myrsky- tessä ollut mahdollinen tai tuo- nut paremman kokonaistulok- sen. Me olemme joka tapauk- sessa nyt tilanteessa, jossa me voimme hakea ja toteuttaa sel- laista kansallista turvallisuus- politiikkaa, joka saa vaikut- teensa sekä omista kokemuk- sistamme että niistä suurista muutoksista, joita meitä ym- päriöivässä maailmassa tapah- tuu.

Eräässä, aivan muutama päi- vä sitten pitämässään esitel- mässä puolustusvoimain kome- tanta jotesi, ettemme me edes pyri asevoimassa kilpailemaan minkään muun valtion kanssa, sen paremmin määrän kuin laadunkaan suhteen, vaan että maanpuolustuksemme tehtävät on asetettu rajoitetuksi osaksi nimenomaan Suomen asemalle ominaista turvallisuuspolitiik- kaa. Tämä näkemys, samoin kuin tälle tilaisuudelle valittu teema osoittavat, että meidän nykyinen käsityksemme niistä toimenpiteistä, joita meidän tule- lee turvallisuutemme hyväksi tehdä, ei aseta painopistettä so- tilaalliselle ratkaisulle. Meidän turvallisuutemme on ensisijai- sesti riippuvainen ulkopoliitti- sista toimenpiteistä. Pienenä ja kovia kokeneena kansakuntana me — ehkä suuremmassa mää- rin kuin suurvallat tai niiden aseellisessa suojeluksessa ole- vat sotilasliittoutumien jäsen- valtiot — näemme, ettei aseel- linen ratkaisu voi ydinaseiden maailmassa palvella minkään konfliktinsa osapuolena olevan kansakunnan etuja.

Suomen turvallisuusajattelun tunnuksina ovat rauhantilan edistäminen, kansainvälisen jär- nityksen lieventäminen ja hy- vien naapurussuhteiden yllä- pitäminen. Kannaltamme on tä-

ten mitä tärkeintä, että Suomen ja Neuvostoliiton välisten suh- teiden perustana olevan YYA- sopimuksen voimassaoloaikaa on vast'ikään jatkettu. Ulkopoliitiikan asettaminen

turvallisuuspolitiikkamme ensi- sijaiseksi välineeksi ei johda ei- kä saa johtaa muiden välinei- den väheksymiseen. Se todelli- Jatkua sivulla 3 1

Tasavallan presidentin tervehdys turvallisuuspolitiikan päiville kokoontuneille

Suomen turvallisuuspolitiikan päämääränä ei ole ainoastaan oman kansallisen turvallisuutemme vaaliminen. Nykyaikana ei mikään valtio voi vetäytyä kuoreensa huolehtiakseen vain omista asioistaan. Kansainvälisessä kanssakäymisessä jokainen maa jou- tuu ottamaan huomioon muiden osapuolten edut enemmän kuin ehkä milloinkaan aiemmin. Siten myös Suomen harjoittama tur- vallisuuksipolitiikka ei ole mikään itseisarvo sinänsä, vaan osa kan- sainvälistä turvallisuuspolitiikkaa. Emme ole vastuussa vain omas- ta, vaan osaltamme myös naapurimaidemme ja koko maanosam- me turvallisuudesta. Joskin on totta, ettei pieni maa voi saada paljoa aikaan suurten välisissä kiistakysymyksissä, on toisaalta myös niin, että harkitsemattomilla yksipuolisilla toimenpiteillä pienikin valtio voi tuottaa suurta vahinkoa kansainväliselle rau- hanpyrkimykselle.

Suomen turvallisuuspoliittisia kysymyksiä ratkottaessa on sen vuoksi tärkeää avoimin silmin seurata, mitä maailmalla tapahtuu. Rauhantahtoinen puolueettomuuspolitiikkamme ei pyri sekaantu- maan suurvaltojen välisiin ristiriitaisuuksiin, mutta se on aina tarjoamassa apua silloin, kun meillä on mahdollisuus toimia rau- han hyväksi, vallitsevaa kansainvälistä jännitystä lievittäen. Tä- män vuoksi ulkopoliitiikkamme on oltava aktiivista, sillä passiivi- suus rauhankysymyksessä saattaa merkitä antautumista sodalle.

Näkyvä panoksemme Yhdistyneissä Kansakunnissa, viimeksi sen Turvallisuusneuvostossa; isännyytemme alustavissa SALT- neuvotteluissa; menestyksellinen toimintamme YK:n rauhantur- vaamistehtävissä Kyproksella, Lähi-Idässä ja muualla; aloitteem- me Euroopan turvallisuuskonferenssin pitämiseksi maassamme; kaikki nämä ovat näyttöjä siitä, että pienikin maa voi johdonmu- kaisella puolueettomuuspolitiikallaan luoda itselleen kansainväli- sessä yhteistyössä sellaista potentiaalia, jota ei mitata divisioonis- sa eikä ohjusjärjestelmissä. Nämä tosiasiat rohkaisevat meitä jat- kamaan valitsemallamme linjalla.

Turvallisuuspolitiikan päiville kokoontuneiden reserviläisjärjes- töjen pyrkimys osaltaan paneutua maanosamme keskeisiin turval- lisuuspoliittisiin kysymyksiin osoittaa elävää kiinnostusta aikam- me tärkeimmän päämäärän, rauhansäilymisen, hyväksi tehtävään työhön. Harjoittamamme turvallisuuspolitiikka edellyttää kaikkien kansalaispiirien tukea ollakseen uskottavaa. Reserviläisjärjestöillä on arvokas tehtävä tiedon välittäjänä ja syventäjänä. Toivotan Turvallisuuspolitiikan päiville parhaita menestystä.

URHO KEKKONEN

Maanpuolustuspäivän ohjelma Enon Kaltimossa Kaukaan lomakodilla 4. 10. 1970

Klo 12.00 KENTTÄJUMALANPALVELUS

Kothenin hymni, KontSK, johtaa kap.mest. T. Liesirova Hartauspuhe ja rukous, kirkkoherra Jouko Pesonen Virsi 462:1, 3 ja 7

Klo 12.30 PÄIVÄJUHLA

Marsalkan hopeatorvet, KontSK Avaussanat, kunnanjohtaja Reino Hautanen 30. Vuotisen Sodan marssi, KontSK Juhlapuhe, professori Heikki Kirkinen Tervehdykset Maamme, yleisö ja KontSK — Väliaika —

Klo 14.15 TAISTELUNÄYTÖS

Karjalan Jääkäripataljoona ja Karjalan Lennosto Kenttäravintolan ja tarjottuun ovat järjestäneet Enon Reservin Upseerien Naiset ja Reservin Aliupseerien Enon Naisosasto. — Reservijärjestöjen jäsenet: saapukaa suurin joukoin omaan maanpuolustusjuhlaanne! — Järjestäköä yhteiskuljetuksia ja omalla autolla saapuessa- ne ottakaa täysi lasti naapureitanne!

Puolustusbudjetti 1971 kirjoitetaan numeroin 645886000

Hallituksen esityksessä edus- kunnalle valtion tulo- ja meno- arvioksi vuodelle 1971 on mer- kitty puolustusbudjetin loppu- summaksi 645 886 000 markkaa eli 12 prosenttia enemmän kuin edellisessä vuotena. Nipin napin 11 miljardin markan alle jäävä valtion budjettiesitys on 6 pro- senttia viime vuotista suurempi. Hallitus esittää lisättäväksi maanpuolustuksen kokonaisme- noja 14 prosentilla.

● Varusmieskoulutus voidaan antaa kaikille palveluskelpoisille miehille samoin edellytyksin kuin tänäkin vuonna.

● Kertausharjoitusten määrä voidaan säilyttää suunnilleen ennallaan eli noin 20.000 miestä saa lyhyehkön pikakurssin.

● Perushankintavaroilla toteu- tetaan aikaisemmissa menoar- voissa hyväksytytjen tilausten ja sitoumusten mukaisia toimi- tuksia sekä näiden lisäksi käyt- tövalmiuden vaatimia välttämät- töimpiä lisähankintoja.

● Henkilöstön lisäys kohdis- tuu lähinnä materiaalin käytön ja hoidon osalle.

● Rakentaminen pyritään suuntaamaan puolustuskykyä suoranaisesti edistävään raken- nustoimintaan.

Perushankintoihin, kokeilu- hin ja kehittämiseen on ehdo- tettu 124,3 mmk. Näistä va- roista tulee Draken-hankinnan

yhteydessä käytettäväksi ensi vuonna 50 mmk. Vuonna 1969 ja sitä ennen hyväksytytjen rynnäkkökiväärien, heksogee- nien ja maastotraktoreiden han- kintaan on varattu 9 mmk. Vuo- den 1970 kolmanteen lisämeno- arvioon otettujen rynnäkköki- vääreiden hankinnasta makset- tavaksi lankeaa ensi vuonna 6,5 mmk.

Edellä mainittujen aseiden tuotannon ylläpitämiseksi on ehdotettu 48,8 mmk ja muihin kuten ampumatarvikkeiden ja joukkokohtaisen varustuksen kotimaasta tapahtuvaan han- kintaan 10 mmk.

Uusintaan on varattu esityk- sessä 23,5 mmk. Se jakaantuu siten, että käytössä olevan ka- luston uusintaan on laskettu tarvittavan 15 mmk, kuljetus- kalustolle 7 mmk ja Vammass- kosken tehtaan tuotantomeno- hin 1,5 mmk. Esitys on näin ollen 3 mmk pienempi kuin tämän vuoden menoarvio.

Käytöstä poistetun tai myy- dyn irtaimiston korvaamiseksi uudella on esitetty enintään 0,5 mmk, joka summa on saa- tava kokoon myynnin ja vuok- rauksen kautta.

Varustuksen käyttö ja kun- nossapitoon on ehdotettu 5 mmk lisäystä, josta 2,8 mmk aiheu- tuu hintojen noususta, 0,46 mmk palkkojen noususta ja 1,74 mmk on tarkoitettu ensisijaisesti il-

mavoinien kaluston käyttöön ja kunnossapitoon.

Hallin lentokalustokorjaamo vuokrataan Valmet Oy:lle, kos- ka Draken-laivuuden valmistus tulee vaatimaan Kuoreveden tehtaan uudelleenjärjestelyä.

Painatuksiin saadaan 20.000 markkaa lisää ja uuden tieto- koneen käyttömenoihin 710.000 markkaa. Asevelvollisuusrekiste- rin kehittämiseen varataan 150.000 markkaa, ja toimistoko- neiden uusintaan 60.000 mark- kaa.

● Vaikka varusmiesten ja ka- dettien päivärahat pysyvät enti- sellään on varusmiehiä muuten muistettu.

Sosiaali- ja terveysministeriön kautta tulevat varusmiehet saa- maan ensi vuoden heinäkuun 1. päivästä alkaen kotiuttamisra- haa kuten etusivulla kerrotaan.

Puolustusministeriön hallin- nonalan kautta kohentuu kome- nnetulle maksettava ruoka- ja majoitusraha sekä palveluk- seen tulo- ja kotiuttamismat- koilta maksettava muonarah.

Tässä yhteydessä on syytä to- deta, että viimeainittujen ra- hojen korotukseen antoi aiheen puolustusvoimain komentajan määräys sotataloussalkunnalla tohtori Osmo A. Wilson suorit- taman viihtyvyystutkimuksen perusteella ryhtyä toimenpitei- siin näiden rahojen korottami-

seksi kustannuksia vastaavalle tasolle. Näin on nyt olemassa ensimmäinen selvä näyte siitä, että tutkimuksessa esille tullut kielteinen seikka saa myönteis- sen ratkaisun, jota on ollut te- kemässä puolustuslaitos, puo- lustusministeriö ja hallitus.

● Hallituksen esittämän li- säyksen perusteella voitaisiin nostaa asevelvollisille ja häneen verrattavalle komennuksella maksettava ruokaraha jos ko- mennus kestää vähintään 6, mutta enintään 8 tuntia 2,15 markasta 3,50 markkaan sekä

kultakin komennusmatkan alka- mishetkestä lasketulta vuoro- kaudelta 4,30 markasta 7 mark- kaan.

● asevelvolliselle ja häneen rinnastettavalle jokaisesta sel- laisesta komennuksellaoloajasta, jota ei ole käytetty matkusta- miseen maksettava majoitusra- raha 4,50 markasta 7 markkaan ja kaupungissa tai kauppalassa maksettava 11,00 markkaan.

● asevelvolliselle maksettava palvelukseen tulo- ja kotiutta- mismatkoilta muonarah, 2,00 markasta 3,50 markkaan.

MAANPUOLUSTUSMENOT VUOSINA 1969—1971

Tehtävä	1969		1970		1971		Muutos 1970—71	
	tilinpäätös milj. mk	menoarvio milj. mk	tilinpäätös milj. mk	menoarvio milj. mk	tilinpäätös milj. mk	menoarvio milj. mk	milj. mk	%
Hallinto	3	4	4	4	4	4	+9	
Puolustuslaitos	541	573	573	640	640	640	+67	+12
Väestönsuojelu	1	2	2	3	3	3	+2	+78
Taloudellinen maanpuolustus	4	7	7	20	20	20	+13	+193
Yhteensä	549	586	586	668	668	668	+82	+14

PUOLUSTUSBUDJETIN SALAISUUKSIA

Asevelvollisten ylläpitomenot	80 656 000 markkaa
Koulutuksen erityismenot	3 055 000 markkaa
Varustuksen uusinta- ja perushankinta	148 300 000 markkaa
Varustuksen käyttö ja kunnossapito	60 240 000 markkaa
Puolustuslaitoksen muut menot	10 647 000 markkaa
Suomalainen valvontajoukko	1 500 000 markkaa

Euroopan turvallisuusongelmat esillä Kajaanissa

Useita satoja reservin upseereita ja allupseereita sekä kairuolaista yleisöä oli kokoontunut 12.-13. 9. Kajaaniin, jossa pidettiin toiset valtakunnalliset Turvallisuuspolitiikan päivät. Päivien pääaiheena olivat Euroopan ja Suomen turvallisuusky-symykset alkaneella vuosikymmenellä. Päivien suojelijana toimi tasavallan presidentti Urho Kekkonen. Seminaarin kutsuvieraiden joukossa olivat mm. ulkoasiainministeri Väinö Leskinen, puolustusministeri Kristian Gestrin sekä puolustusvoimain komentaja kenraali K. O. Leinonen.

Ensimmäisen päivän ohjelma alkoi avajaistilaisuudella. Avajaissanat lausui Reservin Aliupseerien Liiton puheenjohtaja, kauppaneuvos Ensio Hukka-taival. Varuskunnan tervehdyksen sekä sen esittelyn suoritti Kainuun Prikaatin komentaja eversti T. Olavi Lehti.

Päivien ensimmäisen alustuksen piti professori Göran von Bonsdorff aiheesta »Välikäly ja siviilivastarinta». Alustuksessaan hän totesi mm. olevan mahdollista sanoa, voidaanko siviilivastarintaa eli aseeton vastarintaa ensi sijassa pitää aseellisen vastarinnan täydentäjänä vai vaihtoehtona. Ensi sijassa asetekniikan viimeaikaisen kehityksen vuoksi on näihin asioihin kuitenkin kiinnitettävä yhä enemmän huomiota. Kun perinteellisten aseiden käyttö johtaa ihmiskunnan tuhoutumiseen, on harkittava muita puolustautumiskeltoja mahdollista hyödyntää vastaan. Edelleen hän alustuksessaan lausui käsityksensä, että aseellisen ja aseettoman vastarinnan kannattajien välillä on olemassa eräitä ristiriitoja, mutta nämä ovat suureksi osaksi näennäisiä. Lopullinen pää-määrä on joka tapauksessa yhteinen: rauhan turvaaminen maailmassa ja oman maan ulkopoliittisen toimintavapauden takaaminen. Sen vuoksi tämäkin kysymys voidaan ratkaista yhteisvoimin sillä edellytyksellä,

että eri ryhmät vilpittömästi pyrkivät syventymään toistensa ajatuskulkuun ja väitteisiin. Maailmankatsomusten välistä eroa ei ole syytä liioitella ajankohtana, jolloin ihmiskuntaa uhkaava vaara, joukkotuhouksien käyttö, on meille kaikille yhteinen.

Muina alustuksina kuultiin evl Maunu Kuosan esitys aiheesta »Tämän päivän joukkotuhoukset» ja ev Jaakko Valtasen esitys aiheesta »Maanpuolustuksen osuus turvallisuuspolitiikassa».

Ensimmäisen päivän pääalustuksen piti iltapäivällä ulkoasiainministeri Väinö Leskinen aiheesta »Kansainvälinen politiikka ja Suomi». Käsitellessään alustuksessaan mm. Suomen puolueettomuuspolitiikkaa hän lausui, että omaa itsestä poliitiikkaansa noudattamalla Suomi pyrkii edistämään rauhan, keskinäisen arvonnannon, luottamuksen ja yleisen inhimillisyyden asiaa. Toimissaan oman maan riippumattomuuden turvaamiseksi ja ja kansakuntien välisen rauhan ja yhteistyön edistämiseksi Suomen ulkopoliittikka edistää myös kansainvälisen moraalin parhaiden periaatteiden toteutumista. Edelleen hän totesi, että kun Suomen hallitus toukokuussa 1969 jätti Euroopan turvallisuuskokousta koskevan muistionsa eri maiden hallituksille ja tarjoutui kokouksen isäntämaaksi, riippui idea turvallisuuskokouksesta jo ikäänkuin ilmassa. Ehdotus ei ollut mikään »huilu», vaan tarkoin harkittu teko. Suomi tarjosi puolueettomana maana palveluksiaan, joiden se katsoi olevan välttämättömiä kokouksen onnistumiseksi. Käsitellessään puolustusvoimaimme tehtäviä hän lausui, että puolustusvoimista on pidettävä huolta, koska niitä tarvitaan meilläkin lujittamaan rauhaa omilla rajoillamme ja varsinkin kun otetaan huomioon solmimamme sopimukset. Puolustusvoimain määrärahat ovat olleet rajoitetut, mutta tuloksia on siitä

huolimatta saavutettu. Ei ole aliarvioitava itseään. Kyllä me pystymme puolustautumaan ja täyttämään sitouksemme. Kysymys ei aina olekaan pelkistä rahasta. On selvää, että teknikkä tarvitaan ja siihen puolestaan rahaa. Mutta ajattelutapa ei saa olla liian rahapitoista eikä liian sotilaallista. Vähäisinkin teknillisin keinoin voi kansa pitää puoliaan, kuten monet sissisodot osoittavat. Myös siviilipuolustus kuuluu tähän siviilipuolukseen. Pääasia on, että löytyy riittävästi puolustamisen arvoista. Siksi yhteiskunnan jatkuva kehittäminen, epäkohtien poistaminen ja sosiaalisten rajoitusten kaataminen on puolueettomuustahdon kansan puolustustahdon perusta.

Toinen kokouspäivä alkoi Kainuun Prikaatin suorittamalla toimintänäytöksellä ja kalustoesittelyllä. Tämän jälkeen oli vuorossa paneelikeskustelu aiheesta »Suomi Euroopan voimapolitiikassa». Alustuksen piti reserviläisjärjestöjen tiedotuspäällikkö Reima T. A. Luoto. Paneelin puheenjohtajana oli teknikko Risto Nederström. Paneeliin osallistuivat edellisten lisäksi ev Jaakko Valtanen puolustusvoimista, valtiot. maist. Klaus Ranninen Reserviupseeriliitosta ja sosiaalipäällikkö Erkki Sjöström Reservin Aliupseerien Liitosta. Paneelin jälkeen yleisö osallistui aktiivisesti käytyyn mielipiteiden vaihtoon.

Pääjuhlan ohjelman aloitti Kajaanin varuskunnan soittokunta esittämällä Sibeluksen Finlandian. Tervehdyssanat lausui Turvallisuuspolitiikan päivien neuvottelukunnan puheenjohtaja valtiot. maist. Jouko Tarkoma. Kajaanin Mieslaulajien esiinnyttyä Mauri Kataviston johdolla, kuultiin juhlaesitelmää, jonka piti puolustusministeri Kristian Gestrin. Turvallisuuspolitiikan päivien päätöksen lausui Suomen Reserviupseeriliiton puheenjohtaja agronomi Aarre Santavuori.

Kiittäessään piirien ja yhdistyksien edustajia pitkäaikaisesta hyvästä työtoveruudesta sekä eroajatilaisuudessa saamistaan huomionosoituksista hän toivoi kaikille yhdistyksille ja molemmille piireille tulosrikkaita toimintavuosi.

Yhteistä iltaa vietettiin raittiasasti ruokailun, kahittelun ja saunomisen merkeissä.

Kokouskutsu

Pohjois-Karjalan Reserviupseeripiiri ry:n sääntömääräinen syyskokous pidetään Joensuussa lokakuun 20. päivänä klo 18.00 alkaen Karjalan Talon Rajakapteenin Pirtissä. Kokouksessa käsitellään sääntöjen 9 §:ssä mainitut asiat.

RAuL:n hallituksen ja -piirien puheenjohtajien neuvottelu- ja retkeilypäivät pidettiin 5-6. 9. -70 Pohjois-Savossa

Kokoontuimme lauantaiamuna klo 8.45 Kuopion kasarmien pihalla, mistä siirryimme välittömästi uimahallille. Kaupungin valtuuston puheenjohtaja Teodor Voutilainen toivotti meidät tervetulleeksi Kuopioon ja ohjasi kahvipöydän äärelle. Kahvin juonin lomassa hän kehui Kuopion kaupunkia ja Savon maata yleensäkin erittäin tyhjentävästi ja mainitsi savolaisten totuudenrakkauden olevan niin suuren, etteivät he raaski käyttää sitä ollenkaan. Papit kuulemma kuitenkin sunnuntai-sin jonniverran tuhlavat totuuttakin. Johtaja Tuomo Talvisto selosti uimahallin rakennetta ja sen käytöstä, mainiten niin suuria lukuja hallin käytöstä, että todellakin ihmettyi; miten kuopiolaiset ovat yleensäkin ennen uimahallin rakentamista toimineet tulleet. Saunoimme ja uimme. Myönnämme, että Kuopion Uimahalli on maineensa veroinen. Se on hintansa väärti.

Turo Oy:n tehtaat oli seurava matkan kohde. Teollisuusneuvos Oiva Turunen selosti uhtymän rakennetta ja toimintaa, johdatellen retkikuntaa lähi-koina vielä laajenevan tehtaan osastolta toiselle. Hämmästelimme tuotevalikoiman monipuolisuutta ja monitoimikoneiden paljoutta, sekä sitä, että miehen puvun teko vaatii vajaa kaksi minuuttia aikaa ja että tehtaassa käytetään kangasta 5 000 metriä päivittäin. Vaikka työ on koneellistettu niin pitkälle kuin suinkin mahdollista on, oli monen osaston henkilökunta lauantainakin ylitöissä. Runsaat tuotanto pakottaa tehokkaaseen myyntiin ja lisääntyvää myyntiä vaatii yhä suurempaa tuotantoa — antaa työtä, leipää ja nousevaa hyvinvointia yhä useammalle.

Suomen Sodan 1808-1809 Toivalan seudun taisteluiden muistomerkillä kuulumme maj Lauri Airaksisen selostuksen tuonakaisesta sotimisesta, mikä herätti ihmettelyä vedonlyönteineen, samppanjakesteineen ja jatkuvasti toimivine kirjepostiyhteyksineen vihollisen kanssa.

Matka jatkui Siilinjärvelle ja sikäläisille Rikkihappo Oy:n tehtaille. Kahvipöytä johtettuna saimme kuulla käyttöinsinööri Aaro Lehtisen selostuksen tehtaitten nykyisestä toiminnasta ja jo päätetyistä laajennussuunnitelmista. Tehtaitten esittely, sekä moninaisiin kyselyihin saadut vastaukset antoivat selvän käsityksen teollisuutemme kasvuvauhdista ja tehokkuudesta.

Paluumatkalla poikkesimme Siilinjärven kunnantalolle. Kunnanjohtaja Jaakko Panssar toivotti meidät tervetulleeksi ja vei oikopäätä katetun kahvipöydän äärelle. Tarjoilun päätyttyä saimme kartta- ja muita luonnospiirroksia katsellen ja taitavaa sanankäyttöä kuunnellen tietää, että Siilinjärvi kasvaa vauraudessa ja väenpaljoudessa enemmän kuin muut kunnat, naapurissa ja kauempanakin. Kyllä kunnanjohtajan kelpaa esitellä Siilinjärveä, sillä kunnalla on jo nyt kadehtittavat verotulot ja ne vain lisääntyvät uusien, jo rakennettaviksi päätettyjen tehtaitten valmistuttua. Siilinjärven matka päättyi ja palasimme Kuopioon, missä kohteena oli Ortodoksinen museo. Ennenkäymättömät mykistyivät tunnustukseen katsomatta. Ortodoksista museota ei kukaan pysty selostamaan, se on oma-kohtaisesti nähtävä ja — koettava.

Lauantain retkeily päättyi Rautalammin Konnekoskella olevaan Sotaveteraanien lomakotiin, missä oli varattu majoitus, rantakala ja sauna. Täällä pidettiin myös kokous, minkä päätöksen merkitystä ja kanta-vuutta pian kentällä kokeillaan. Muutamat olivat käyneet nuotanvedossakin. Saalistaan eivät näytelleet, eikä se ainakaan kuljetusvaikeuksia tuottanut, koska sunnuntaiaamuna ostelivat Kuopiosta valmiita kalakukkoja laukkujensa täytekiksi.

Sunnuntaiaamuna oli aikainen herätys ja aamukahvi, minkä jälkeen metsänhoitaja Jari Roschler selosti Rautalammin kuntaa ja sen erikoisuuksia. Kiire pakkasi päälle ja niin jäi Rautalammin kotiseutumuseo melkein vilkkaan varaan. Eipä silti. Ei siihen ehtisi tutustumaankaan jollei varaisi koko päivää sitä varten.

Savon Taimen Oy:n kalanviljelylaitosta esitteli toimitusjohtaja Olli Wendelin. Kyllä oli kalaa.

Kunnianosoitus ja kukkien lasku sankarihaudalle päätti Rautalammin kuntaan tehdyn matkan.

Jo puolilta päivin retkeläiset tutustuivat Kuopion sisäsempu-maraan ja suunnistivat sitten Puljon pyörivään torniin. Kyllä se kaupungin tarjoama ilmainen kierros nytikin annettiin, mutta — ilman mukeja, vain maisemaa näyttien. Ravintolassa lounastivat parhailaan Amerikan Päivien vieraat, joten ei ollut mahdollisuutta edes »omalla rahalla» törsäilyyn. Näin ollen hyvä, sillä jo klo 13.00 alkoi Upseerikerhossa Lopettajaislounas, minkä kustantajana oli Turo Oy. Yhtymää edusti mainospäällikkö Sulo Hallikainen ja päivän vanhetessa ehti mukaan myös teollisuusneuvos Oiva Turunen, monien rientojen monitoiminen puuhamies.

Lopettajaislounaan ohjelma oli lyhyt. Vieraiden puolesta puhui venenraali Mikko Sisto ja maj Robert Jääskeläinen. Oman väen puolesta mainittakoon toiminnaajohtaja Gunnar Lehden puhe maj Mauri Virmakoskelle, hänen luovuttaessaan viimeainnille RAUL:n hopeisen tunnustuslevyksen.

Näiden retkeilypäivien onnistumisesta on kiittäminen, paitsi monia isäntiä, evl Antti Koti-ahoa ja väp Antti Raatikaista, jotka toiminnanjohtajan ja piirien puheenjohtajan ominaisuudessa kantoivat järjestelyvastuun koko touhusta.

Arvi A. Lallukka

Majuri Mauri Virmakosken läksiäiset

Pohjois-Karjalan reserviläispiirien pitkäaikainen toiminnanjohtaja majuri Mauri Virmakoski siirtyi tehtävistään reserviin 31. 7. 1970. Aluksi piirisihteerin ja sittemmin toiminnanjohtajan tehtävissä on maj Virmakoski suorittanut uraa uurtavaa työtä aloittaessaan toimintansa yhtenä niistä ensimmäisistä piirisihteeristä, jotka vuonna 1960 palkattiin Reserviupseeriliiton ja Reservin Aliupseerien Liiton toimesta piiripor-taassa suoritettavia tehtäviä varten. Kun kaikki oli aloitettava alusta, on tehtäväkenttä ollut laaja varsinkin kun ohjeet eivät liene kovinkaan seikkaperäisesti rajanneet tai määrittäneet toiminnanjohtajan tehtäviä. Toimintavuosien aikana on maj Virmakoskelle kertynyt matkakilometrejä ja kerhoiltoja ynnä muita tilaisuuksia lukematon määrä. Rehtinä ja esimerkillisenä sekä huumorintajuisena kanssaihmisensä ja työtoverina on hän saanut erittäin paljon hyviä ystäviä.

Syyskuun 4 päivänä kokoontui Outokummun Erä-Okun metsästysmajalle lukuisa joukko reservin upseereita ja aliupseereita, molempien piirien naistoimikuntien edustajia, sekä varuskuntien edustajat maj Virmakosken läksiäisilaisuuteen, jonka järjestäjänä toimivat Pohjois-Karjalan Reserviupseeripiiri ja Reservin Aliupseerien Pohjois-Karjalan piiri sekä paikallisena isäntänä Outokummun Reserviupseeriyhdistys. Piirien puheenjohtajat ltn Olavi Heiskanen ja yliv Arvi A. Lallukka luovuttivat maj Virmakoskelle piirien ja niiden jäsenyhdistysten yhteisenä lahjana haulikon. Puheessaan yliv Lallukka kiitti maj Virmakoskea yli 10 vuotta kestäneestä uutterasta toiminnasta Pohjois-Karjalan reserviläispiirien ja vapaaehtoisen maanpuolustustyön hyväksi. Enon, Outokummun ja Tohma-

järvi—Värtsilän reserviupseeriyhdistykset luovuttivat muistolahjanaan eroavalle toiminnanjohtajalle yhdistyksensä pöytästandaarin. Reservin Upseerien Naiset lahjoivat maj Virmakoskea puheine ja kirjalahjoine. Kar JP:n komentaja evl Unto Huuh-tanen kiitti maj Virmakoskea pitkäaikaisesta hyvästä yhteistoiminnasta ja luovutti kiitokseksi KarJP:n kultaisen ansio-levyksen. Vastauspuheessaan totesi maj Virmakoski tuntevan- ssa haiketta eronsa johdosta ja sanoi, että menneitten vuosien työ on ollut erittäin mielenkiintoista ja antoisaa. Piirien ja yhdistysten antama tuki on ollut ensiarvoisen tärkeää koko toimessaoloajan. Samalla hän mainitsi, ettei hän luonnollisesti ole ehtinyt tekemään läheskään kaikkea sitä, mitä ehkä olisi pitänyt, mutta kuten hän sanoi pitäähän manttelinperijällekin jäädä jotain tehtävää.

Johtamistaidon koulutus

Reserviupseeriliiton piirissä on jo kolmen vuoden ajan annettu oloissamme merkittävää siviilielämän eri johtotehtäviin tähtävää johtamistaidon koulutusta. Oppiaineina ovat mm. yksilöpsykologia, sosiaalipsykologia, organisaatiooppi, päätöksentekoprosessi ja informaatio, johtamismenetelyt, johtamisen välineet, hallinnan muodot ja arvot, neuvottelumenetelyt ja johtajuuden määrittelyt. Koulutustoiminta tapahtuu eri puolilla maata reserviupseeripiireittäin muodostetuissa n. 10-15 miehen opintoryhmissä. Opiskelu tapahtuu ennalta jaetun aineiston pohjalta ohjattuna lukemisena. Tämän itseopiskelun ohella kurssiin kuuluu syksystä keväeseen kahden lukukauden aikana yh-

teensä yli 70 tuntia koulutettujen kurssijohtajien ohjaamia yhteistilaisuuksia. Kouluttajakunta koostuu pääasiassa kurssin alkaisemmin suorittaneista oppilaista, jotka liiton kouluttajase-minaareissa on valmennettu tehtäviinsä.

Vuodesta 1967 alkaen Reserviupseeriliiton piirissä on koulutettu yli 1 100 upseeria ja aliupseeria näillä kursseilla, jotka tähtävät yksinomaaisesti siviilielämän johtajantehtäviin. Samanaikaisesti on koulutettu 84 kurssien johtajaa.

Pohjois-Karjalassa aloitettiin yllämainittu koulutustoiminta vuonna 1968. Kursseja on järjestetty yhteensä neljä, Lieksassa ja Nurmeksessa yksi kurssi, se-

kä Joensuussa kaksi kurssia. Yhteensä on Pohjois-Karjalassa johtamistaidonkoulutusta saanut 53 upseeria ja aliupseeria. Koulutettuja kurssinjohtajia on piirimme alueella yhteensä seitsemän.

Tänä syksynä käynnistetään kurssitoiminta Joensuussa, Outokummussa ja Kiteellä. Kurssit aloitetaan lokakuussa ja ne päättyvät huhtikuussa 1971. Kul-lekin kurssille otetaan enintään 15 oppilasta. Kurssien johtajina toimivat vänr. merkon. Kai Surakka Joensuussa, kapt., dipl. ins. Reino Linnala Outokummussa ja ltn, reht. Heikki Pirinen Kiteellä. Kurseille voi ilmoittautua edellämainituille henkilöille 30. 9. 1970 mennessä kirjellä tai puhelimitse.

Suomi-arpajaisten v. 1969 tulokset piireittäin

	Suomen Reserviupseeriliitto			Reservin Aliupseerien Liitto		
	Myyty arp. kpl	Myynti %	60 % tuosta	Myyty arp. kpl	Myynti %	60 % tuosta
POHJOIS-KARJALA						
Piiri				200	32,—	
Eno	126	30.73	20,—	500	78.13	80,—
Ilomantsi	351	76.30	56,—	191	12.57	30.50
Joensuu	1500	107.14	4.8,—	805	78.92	128.75
Juuka	300	42.37	240,—	2673	114.23	427.50
Kesälahti	200	333.33	32,—	137	23.22	21.75
Kiihtelysvaara	200	200.00	32,—	100	58.82	16,—
Kitee	500	100.00	80,—		palautti	—
Koli				100	125.00	16,—
Kontiolampi	200	95.24	32,—	344	70.20	55,—
Liekka-Pielisjärvi	906	102.95	144.75	34	19.42	5.25
Liperi	300	111.11	48,—		palautti	—
Nurmes	600	98.36	96,—	685	55.24	109.50
Outokumpu	480	76.19	76.75	1084	56.73	173.25
Polvijärvi	50	33.33	8,—	400	48.19	64,—
Pyhäselkä	200	153.85	32,—		palautti	—
Rääkkylä	50	33.33	8,—	274	39.14	43.75
Tohmajärvi-Värtsilä				273	68.25	43.50
Tuopovaara	85	94.44	13.50		palautti	—
Valtimo	102	60.00	16.25	323	129.20	51.50
Vieki				92	32.86	14.50
Viinijärvi				75	6.30	12,—
Naiset	311			157		
PIIRI	6461	72.03	983.25	8124	47.56	1324.75

Kokouksutsu

Reservin Aliupseerien Pohjois-Karjalan piiri ry:n hallituksen kokous pidetään 18. p:nä lokakuuta 1970 Joensuussa, Karjalan Talon Sortavaala-kabinetissa, alkaen klo 13.00. Kokouksessa käsitellään 15. 9. 1970 lähetetyssä kokouksut-sussa mainitut — ja mahdollisesti kokouksen aikana esiin-tulevat asiat. Tervetuloa Joensuuhun.

Puheenjohtaja

1

nen maailma, jossa me elämme, ja se puolueettomuuteen perustuva poliittinen ratkaisu, jonka me olemme itse valinneet, edellyttävät välttämättä ulkopoliittikkaa tukevaa puolustuskykyä. Huolimatta niistä kansainvälisen tilanteen ja aseistuksen valvontaan tähtäävien toimenpiteiden myöntämisestä kehitysilmiöistä, joista viime aikojen uutiset ovat kertoneet, valmius asevoiman käyttöön ja tällaista käyttöä koskevat arvioinnit ovat edelleen erittäin keskeisellä sijalla kansakuntien välisissä suhteissa. Puolueettomuus, jonka koko mielekkyys perustuu konfliktin mahdollisuuden realistiseen huomioon ottamiseen, ei voi menestyä ilman, että sen kestävyys myös epäedullisissa tilannevaihtoehdoissa luotetaan niin valtakunnan rajojen ulkopuolella kuin kansakunnan itsensäkin keskuudessa.

Haluan tässä tilaisuudessa tuoda painokkaasti julki sen käsitykseni, että vaikka turvallisuuspolitiikkamme tietoisesti välttää militaristista ajattelutapaa, asianmukaisesti rakennettu maanpuolustus on välttämätön puolueettomuuspolitiikkamme tuki. Kun puolustuksemme suorituskykyä koskeva vaatimustaso asetetaan tämän ajattelutavan mukaisesti, ei ulkopoliittikkamme rauhanomaisten tavoitteiden ja puolustuspolitiikan välille synny mitään ristiriitaa; toisin sanoen mikään valtio ei voi pitää meidän asevoimaamme itseään vastaan kohdistuvana uhkana eikä se siten edistä kilpavarustelua tai jännistystä.

Samaan asiayhteyteen on asetettava kysymys siitä, onko meidän voimavaroille mahdollista luoda sellaista puolustuskykyä, jolla nykyaikaisen asetechnisen kehitystason vallitessa olisi merkitystä. Pohjolassa vallitsevaa sotilaspoliittista tilannetta arvioitaessa on todettu, että myös Suomen alue pakostakin kytkeytyy vallitsevaan jännituskenttään. Pohjoiskalotissa suurvaltojen sotilaallisten intressien katsotaan yleisesti olevan ristiriidassa. Pitkin Itämeren heijastuu osia Keski-Euro-

pan strategisesta problematiikasta myös Suomen suuntaan, ja laajahkoon ilmatilaan liittynee siihenkin suurvaltojen strategisia intressejä. Oleellista on kuitenkin se, ettei maamme alueen voida katsoa sinänsä muodostavan mitään tärkeää strategista kohdealuetta. Tämä seikka on eräs puolueettomuuspolitiikkamme onnistumisen edellytyksistä. Tähtäkin kannalta tarkasteltuna näyttää täysin mahdolliselta yhtyä sotilastahol-la tehtyyn ammatilliseen arvioon, jonka mukaan puolustuksen osuus meidän turvallisuuspolitiikkassamme on toteutettavissa kohtuullisin ja meidän omien voimavarojemme sallimin ponnistuksin.

Kun me sanomme, että puolustuspolitiikka on kiinteä osa turvallisuuspolitiikkaa, ei voi olla kyse vain teoreettisesta käsitteellistymisestä tai sanaleikkisistä. Puolustuspolitiikkaa on myös käytännössä toteutettava samalla pitkäjänteisyydellä ja määrätietoisuudella kuin tärkeintäkin välinettä. Toistan vielä, ettei tämä merkitse aseellisen voiman ihannoimista. Sen sijaan sen tulee merkitä asiallista ja kiikkotonta puolustuskeskustelua sekä huolenpitoa siitä, että puolustuksen tarpeisiin sijoitetaan se osa yhteisistä varoista, joka seikkaperäisen arvioinnin perusteella nähdään välttämättömäksi.

Tämä ei luonnollisestikaan tarkoita sitä, että puolustuksemme tarpeita koskevat arvioinnit tai vielä vähemmän niitä koskevat päätökset voitaisiin jättää yksin sotilaiden harteille. Sotilasammattilliset perusteet eivät suinkaan ainoana ole vaikuttamassa puolustuspolitiikkaan päätöksentekoon. Ulkopoliittikka, valtiontaloudelliset mahdollisuudet, monien muiden alojen varojen tarve sekä puolustusyhteisön suhteet muuhun yhteiskuntaan ovat aivan yhtä olennaisia päätösten perusteita. Tärkein osa puolustuspolitiikasta päätöksenteosta kuuluu valtiollisen järjestelmämme mukaisesti kansamme demokraattisesti valitsemalle siviilijohdolle.

Hallitusmuotomme mukaisesti sotavoiman ylin päällikkyyks kuuluu tasavallan presidentille. Ylimpänä valtakunnan puolustusta suunnittelevana elimenä

Pohjois-Karjalan reserviupseeri-piirin kevätkokous

Piirin reserviupseerikerhojen ja naisjaostojen edustajat olivat kokoontuneet kevätparlamenttiinsa erittäin mies- ja naisluoksin. Johtoporras nuorentuu sangen huomattavasti seuraavaksi toimintakaudeksi. Kutsuvieraina olivat paikalla sotapiirin päällikkö ev Esko Juntunen ja evl Unto Huuhtanen sekä evl Aarno Sihvo.

Tämänvuotinen kevätkokous pidettiin Niittylahden Opistolla toukokuun 26 päivänä. Opiston puolesta toivotti vieraat tervetulleeksi ltn Aarne Lindblom selostaen opiston ohjelmia ja työskentelytapoja. Varsinaisen kokouksen avauksen suoritti piirin puheenjohtaja kapt Esko Pihko. Hän kiitti yhdistysten edustajia tuloksellisesta maanpuolustustyöstä ja kiinnitti huo-

miota mm. piirimme ampumahihtäjien hienoon suoritukseen, jonka tuloksena lopulta oli RUL:n mestaruus. Erikoisen kiitollinen saa piirimme olla ev. Esko Juntuselle, joka sotilaspiirin päällikkönä, on jatkuvasti osoittanut suurta kiinnostusta vapaaehtoista maanpuolustustyötä kohtaan antaen auliisti tukeaan ja neuvojaan. Joukko-osastojen panos piirimme työssä on ollut jatkuvasti korvaamaton sekä esitelmatoiminnassa että kilpailusektorilla. Puheenjohtajan ehdotuksesta pidettiin hiljainen hetki entisten hallituksen jäsenen kapt Olavi Ristiharjun ja ltn Matti Kampin muistolle. Kevätkokouksen puheenjohtajaksi valittiin ltn Aar-

Jatkuu sivulla 4

Pohjois-Karjalan Reservinupseeripiiri Reservin Aliupseerien Pohjois-Karjalan piiri

Sotilas 3-ottelun tulokset 25. 7. -70 Joensuussa.

	Uinti	Am-munta	Juoksu	Yht.
Upseerit:				
1. Ylii	Leo Rautava L-P	676	715	208 1599
2. Vänr	Esko Piironen Joe	826	265	0 1091
Aliupseerit:				
A-sarja				
1. Kers	Martti Lehtiö Joe	712	865	631 2208
2. Kers	Pentti Kinnunen L-P	442	820	583 1845
3. Ylik	Johannes Tikka Toh	706	865	115 1686
B-sarja				
1. Alik	Jouko Varis Joe	418	520	895 1833
2. Alik	Aarre Tuomainen Joe	412	325	865 1602
3. Kers	Aulis Keronen Eno	430	355	394 1179
4. Alik	Mikko Makkonen Rääkk	814	0	358 1172
5. Alik	A. Kilponen Valtimo	274	250	616 1140
6. Alik	J. Puhakka Valtimo	340	565	172 1077
7. Alik	N. Olkkonen Valtimo	250	340	190 780
8. Ylik	Martti Ahtola Joe	244	400	0 644
Epäviralliset joukkuetulokset B-sarjassa = 3:n tulos				
1. Joensuun res.aliupseerit				4079 pist.
2. Valtimon res.aliupseerit				2997 pist.

ja tasavallan presidentin puolustussasiain neuvottelukuntana toimii meillä yhteisesti siviili- ja sotilashenkilöistä kokoonpantu puolustusneuvosto. Parlamentaarisen demokratian tärkeimmässä laitoksessa, eduskunnassa toimii erityinen puolustussasiainvaliokunta. Poliittinen järjestelmämme näyttää täten otta- neen huomioon puolustuspoliittisen päätöksenteon tarpeet luomalla siitä silmälläpitäen myös erityisjärjestelyjä yleisen lainsäädäntö- ja hallintokoneiston lisäksi.

Tästä huolimatta on monissa yhteyksissä kiinnitetty huomiota siihen, että turvallisuuspolitiikkamme kannalta tarkoituk-senmukaisen, pitkäjänteisen puolustuspoliittisen ratkaisun aikaansaaminen on meillä vaikeata. Asian ydin piilee siinä, ettei parlamentaarisen kentän kokonaisvaltaiselle puolustussasiainkäsitelylle eduskunnan sisäisestä työnjaosta johtuen näytä tarjoutuvan riittäviä edellytyksiä. Tämän asian tilapäiseen korjaamiseen tähtää parlamen-taarisen puolustuskomitean asettamista koskeva aloite, joka hallituksen toimenpitein on nyt toivottavasti lähellä toteuttamista. Se seikka, että normaalin rauhallisen kehityksen aikoina joudutaan turvautumaan tällaiseen erityisjärjestelyyn, osoittaa osaltaan, että meillä olisi tarvetta puolustuspoliittisen päätöksentekokoneistomme täydentämiseen myös pysyväisem-mällä pohjalla.

Siviilijohdon perustuvan ratkaisuvallan vaatimuksesta huolimatta on puolustuslaitoksen toimintaa ja tarpeita koskeva avoin informaatio välttämätöntä poliittisen elämän kaikilla tasoilla. Puolustuslaitos itse on tässä avainasemassa.

Olisi vastuun kiertämisistä väittää, etteikö puolustusvoimien johto olisi viime aikoina antanut riittävästi sotilaspoliittisia arviointoja tai tietoja aineellisis-ta tarpeistaan sekä poliittiselle kentälle että julkiselle sanalle. Muun muassa niin sanotun PV-ohjelma perusteluineen ja vuosittaiset toimintakertomukset puhuvat tässä suhteessa riittävän selvää kieltä.

Poliitikassa ei kuitenkaan ole mahdollista eristää toisistaan niitä asioita, jotka toisaalta liit-

tyvät varsinaiseen puolustuskykyyn ja toisaalta puolustuslaitoksen asemaan suomalaisessa yhteiskunnassa. On annettava arvoa sotilasjohdon lisääntyneelle tietoiselle pyrkimykselle poistaa sitä kuilua, jonka vaara luontaisesti näyttää liittyvän sotilas-yhteisön ja muun yhteiskunnan välisiin suhteisiin. Klei-tämätöntä ja valitettavaa on kuitenkin, että puolustuslaitos aivan viime aikoinakin on joutunut julkisuuden osittain epäedulliseen valokelaan sellaisissa yhteyksissä, joissa asia on koskenut enemmän niveltymistä muun yhteiskunnan menettelytapoihin kuin puolustuslaitoksen funktiota turvallisuuspolitiikan väliseenä. Olisi tarpeellista ja itse asian kannalta vähempiarvoistakin ottaa tässä yhteydessä kantaa siihen, missä määrin todella on ollut kyse sotilaallisten menettelytapojen sopeutumisvaikeuksista ja missä määrin pelkästään vääristyneestä tai väärin tulkittua informaatiosta. Riittänee, kun todetaan se omakohtainen ja inhimillinen sironnaisuus, jonka asevelvollisuuteen perustuva järjestelmä näyttää aiheuttavan poliittisen kentän suhtautumisel-le puolustuspoliittisiin ratkaisuihin. Sekä puolustuslaitoksen että siviiliyhteiskunnan on jatkettava ponnistuksiaan niiden toisarvoisten rasitustekijöiden poistamiseksi, jotka saattavat vaikeuttaa maanpuolustuksen tärkeää toimintaa kansamme turvallisuuden hyväksi.

Sisäiseltä rakenteeltaan puolustuslaitos ilmeisesti tulee aina säilymään johtajavaltaisena, koska sille ominaiset tehtävät tuskin antavat mahdollisuuksia muunlaiseen toiminnan luonteeseen. Tässä mielessä sotilasyhteisö tulee yhä enemmän poikkeamaan muun yhteiskunnan kehityssuunnasta. Tällöin kuvaan saattaa liittyä myös normien kehittymistä erilaisiksi laajemmaksi mielessä. Puolustuslaitos ei kuitenkaan missään tapauksessa saisi muodostua suljetuksi, muusta yhteiskunnasta eristetyksi laitokseksi. Suurimmalta osaltaan tällainen kielteinen mahdollisuus on es-tettävissä ilman, että sotilaallinen suorituskyky siitä kärsisi. Tätä osoittavat muun muassa ne positiiviset toimenpiteet, joi-

Reservi-upseeriliiton liittovaltuusto kokoontui

Suomen Reserviupseeriliiton liittovaltuuston sääntömääräinen kevätkokous pidettiin lauantaina 6. 6. 1970 Helsingissä. Kokouksen puheenjohtajana toimi maj Heikki Sysimetsä, joka avatessaan kokouksen totesi Reserviupseeriliiton seisovan useiden uusien ja vaativien tehtävien edessä.

Kokouksen alussa RUL:n puheenjohtaja, maj Aarre Santavuori suoritti yhdessä liiton pääsihteerin Aimo Raassinan kanssa palkitsemiset. Reserviupseeriliiton kultaisen ansiomerkin salivat vastaanottamaan kenraaliluutnantti Paavo Ilmola, everstiluutnantti Matti Alajoki, majuri Matti Vähäjärv, hankintapäällikkö Jaakko Kilpi ja eversti Olli Paloheimo. Opetusministeriön myöntämä Suomen urheilun hopeinen ansioristi jaettiin yll. Olavi Lehtisälölle ja Suomen urheilun hopeinen ansiomitali kapt Timo Urhelle.

Tervehdyksensä kokoukselle esittivät evl Jukka Suvinen ja Reserviupseerikoulun puolesta sekä Suur-Savon Reserviupseeripiiri, joka luovutti liitolle pöytästandaarin. Sähkeitse tervehtivät kokousta vuorineuvos J. V. Waldén ja kauppaneuvos Sipi Siljamäki.

Reserviupseeriliiton ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi valittiin maj Erkki Sutela. Elin-mäeltä ja toiseksi varapuheenjohtajaksi ltn Matti Ainaimo Helsingistä.

Liittohallitus sai kokouksessa seuraavan kokoonpanon: yll. Esko Himanen Alavudelta, yll. Kauko Ketola Loimaalta, ltn Hannu Kopra Mikkelistä, vänr Eero Pikkujämsä Limingasta, yll. Klaus A. Ranninen Helsingistä, yll. Erkki Selkee Valkeakoskelta, kapt Kauko Sipi Pel-pohjasta, kapt P. O. Hiltunen Jyväskylästä, kapt Yrjö A. Laa-lahti Takahuhdistä, vänr Seppo Niiranen Helsingistä, maj Unto Kautovaara Rovaniemeltä, ja maj Tauno Sarioja Mikkelistä. Varajäseniksi valittiin ltn N. Seppo Koskinen Helsingistä, kapt Teemu Kärävä Helsingistä, ltn Toivo J. Paloposki Helsingistä sekä vänr Teuvo Tikkanen Turusta.

Kokouksessa hyväksyttiin myös liiton toimintasuunnitelma vuodelle 1970—71 sekä RUL:n osalta reserviläisjärjestöjen yhteinen turvallisuuspoliittinen ohjelma.

Kokouspäivän juhllaisuuksiin kuului myös Suomen Reserviupseeriliiton pitkäaikaisen pääsihteerin, everstiluutnantti Aimo Raassinan muotokuvan paljastustilaisuus. Paljastuspuheen piti RUL:n puheenjohtaja, maj Aarre Santavuori. Erinomaisesti onnistuneen muotokuvan on maallannut taitelija D. Wallensköld-Lindeman.

hin puolustusvoimien johto on viime vuosina ryhtynyt vanhojen ja nousevien raja-aitojen kaatamiseksi. Näyttää kuitenkin siltä, että jatkuvat tiedotet ponnistelut ovat tarpeen, jotta puolustuslaitos voisi säilyttää luonteensa kansanvaltaisen yhteiskunnan avoimena ja luotettuna osana.

Lopuksi haluaisin palata tähän aikaan ja paikkaan. Reserviläisistä koostuvat maanpuolustusjärjestöt ovat tämän tilaisuuden teeman ja ohjelman kautta osoittaneet tajuavansa nykyaikaisen turvallisuusajattelun laajan taustan. Päivien kuluessa esitetyt käsitykset ja mielipiteet tuskin ovat olleet yksimielisiä tai yhdensuuntaisia, vaan esille on tullut useita erilaisia, toisiaan täydentäviä tai tasapainottavia näkökantoja. Tätä tuskin on aihetta pitää negatiivisena piirteinä, vaan sen on katsottava paremminkin kuvastavan sitä monipuolista ongelmakenttää, josta asiallisen keskustelun kautta on päädyttävä kansamme parasta ajaviin turvallisuusratkaisuihin.

Näiden päivien järjestäjiä on syytä onnitella Turvallisuuspolitiikan päivien järjestämiseen johtaneista toimenpiteistä sekä toivottaa heille jatkuvaa tarmoa ja menestystä myös tulevaisuudessa.

TOIMINTAAMME

4. 10. klo 07.15 alkaa autoparkkipaikka Enossa. Kilpailukeskus Vallisärkällä.

4. 10. klo 12.00 maanpuolustusviikon päiväjuhla Kaltimossa. Kaukaan lomakodilla.

20. 10. klo 18.00 Pohjois-Karjalan Reserviupseeripiiri ry:n sääntömääräinen syyskokous Joensuussa Karjalan Talolla Rajakapteenin Pirtissä.

Hallitus kokoontuu samassa paikassa kokouspäivänä klo 17.00.

26.—27. 10. järjestää Reservin Aliupseerien Pohjois-Karjalan piirin naistoimikunta YT-tilaisuutena kaikille res.ups. naisjaostojen ja res. a. naisosastojen edustajille kokoustekniikan opastuskurssit Joensuussa Osouspankin (Siltakatu 4) kokoushuoneessa alkuen klo 18.00 kumpanakin iltana. Luennoitsijana toimii kers. Tuomo Kumpulainen. Osastoista ja jaostoista toivotaan lähetettävän 1—2 osanottajaa.

RUL:n jäsenmaksut on tillettävä piirille lokakuun aikana Joensuun Säästöpankkiin tai postisiltotilille n:o Ku 24 575.

»SUOMI-ARPOJEN» myyntikampanjaa on tehostettava toden teolla. Arpojen myynnin onnistuminen vaikuttaa kohentavasti yhdistysten ja osittain myös piirienkin talouteen.

Kuntokilpailu jatkuu. Lokakuu on otettava »massarynnäkö» merkeissä pyrittävä saamaan massat todella mukaan.

ENO

7. 10. klo 19 YT-esitelmältä Kaltimossa Kuukaan lomakodilla. Esitelmän pitää Joensuun sotilaspiirin päällikkö eversti Esko Juntunen.

JOENSUU

6. 10. klo 18 alkavat Joensuun Reserviupseerit ry:n kuntoamminnat Urheilutalon sisäampumaradalla jatkuen joka toinen tiistai.

JUUKA

2. 10. klo 19 Juuan Reserviupseerit ry:n syyskokous Säästöpankin kokoushuoneessa.

KONTIOLAHTI

Reserviupseerien sauna — ja ruupattelutila Jarmo Taulion kotona. Tarkempi aika ilmoitetaan erikseen.

OUTOKUMPU

Nuorten upseerien tutustumis- ja tiedotustilaisuus järjestetään lokakuulla myöhemmin tarkemmin ilmoitettavana aikana ja paikassa. Tilaisuuteen kutsutaan myös piirin edustajat.

POLVIJÄRVI

9. 10. klo 19 YT-esitelmältä Osouspankin kokoushuoneessa. Esitelmän pitää Joensuun sotilaspiirin päällikkö eversti Esko Juntunen.

RÄÄKKYLÄ

25. 10. klo 19 hengellinen YT-tila pappilassa.

Joensuun kerhojen maastokilpailun elokuun lopulla aloitti 22 miestä, mutta vain 14 jaksoi loppuun saakka. Tuloksia:

1. Veli Pippuri Ru 2889 pist., 2. Esko Huikuri Rau 2882, 3. Juhani Hämäläinen Ru 2881, 4. Pentti Hassinen Ru 2854, 5. Asko Pippuri Rau 2781, 6. Pentti Huikuri Rau 2769, 7. Esa Vuori Ru 2768, 8. Jorma Reijonen Ru 2716, 9. Aulis Koivusalo Ru 2672, 10. Martti Ikonen Ru 2653, 11. Väinö Hintikainen Rau 2625, 12. Veijo Saloheimo Ru 2587, 13. Eino Kiiski Ru 2546, 14. Osmo Niemi Ru 2467.

Yhteistulos (kerhon 4 parasta)
1. Reservinupseerit 11392 pist., 2. Reservinupseerit 11057.

RUL:n ja RauL:n kilpailutoimintaa

RUL:n ampumamestaruuskilpailut Hämeenlinnassa 15.—16. 8. muodostuivat tulostasoltaan kaikissa lajeissa korkeatasoisiksi. Sitä miellyttävämpää on todeta P-Karjalan piirin edustajien sijoitukset sekä henkilökohtaisissa että joukkuekilpailuissa lähes kärjen tuntumaan. Tuloksia eri kilpailuista.

Plenoiskivääri 3x20 ls

Yleinen sarja
1. v.än P. Janhonen K-Su 199 174 193 566, 2. v.än L. Kotilainen P-Sa 198 174 187 559, 3. v.än J. Hietalahti Hel 196 175 188 559, 11. v.än P. Olla P-Ka

193 168 182 543, 33. v.än R. Manner P-Ka 193 154 174 521, 50. v.än M. Luoma P-Ka 190 167 137 494, 55. v.än A. Kiiskinen P-Ka 184 138 159 481.

Ikämiessarja

1. yll. A. Aavaharju Hel 197 159 190 546, 2. kapt V. Kangas K-Po 189 168 184 541, 12. yll. A. Salmikari P-Ka 186 151 163 500.

Joukkueet

1. Helsinki 544,00, 2. Etelä-Pohjanmaa 539,75, 13. Pohjois-Karjala 509,75.

Plenoispistooli 30+30 ls

Yleinen sarja

1. ltn S. Saarenpää K-Su 296 299 595, 2. v.än S. Irjala P-Po 292 297 589, 3. ltn A. Koiranen Lah 289 296 585, 21. ltn E. Hyvärinen P-Ka 287 288 575, 34. v.än A. Honkanen P-Ka 280 290 570, 51. v.än O. Tolvanen P-Ka 273 292 565, 57. v.än K. Hurskainen P-Ka 271 291 562.

Joukkue tulokset

1. Keski-Suomi 575,20, 2. Helsinki 573,83, 5. Pohjois-Karjala 568,00.

Kenttäammunta 10+10 ls

Yleinen sarja

1. yll. P. Järvi P-Hä 94 67 161, 2. ltn E. Alajoki E-Po 79 80 159, 3. v.än P. Kurkinen Hel 91 64 155, 13. v.än P. Oila P-Ka 85 58 143, 43. v.än A. Honkanen P-Ka 76 35 111, 44. v.än M. Luoma P-Ka 76 34 110, 45. ltn A. Ala-Honkola E-Po 83 26 109, 46. v.än A. Kiiskinen P-Ka 71 36 107.

Joukkue tulokset

1. Kymenlaakso 142,20, 2. Helsinki 140,50, 10. Pohjois-Karjala 117,75.

Isopistooli 30+30 ls

Yleinen sarja

1. ltn S. Saarenpää K-Su 297 296 593, 2. v.än J. Tolvanen E-Hä 285 296 581, 3. lääkltn P. Lehtisalo Sat 287 290 577, 17. v.än A. Honkanen P-Ka 286 287 (-2) 571, 31. ltn E. Hyvärinen P-Ka 286 279 565, 38. v.än K. Hurskainen P-Ka 276 285 561, 52. v.än O. Tolvanen P-Ka 273 277 550.

Joukkue tulokset

1. Keski-Suomi 572,60, 2. Etelä-Karjala 569,25, 5. Pohjois-Karjala 561,75.

MESTARUUSMALJA-kilpailu

1. Helsinki p.kiv. 544,0 p.pist. 573, 83 isopist. 563,83 kenttä 140,50 yhteensä 1822,16, 2. Pohjois-Häme 531,40 567,40 568,20 140,20 1807,20, 3. Keski-Suomi 535,40 575,20 572,60 116,80 1800,00, 4. Pohjois-Savo 538,75 567,75 557,75 125,00 1789,25, 5. Kymenlaakso 514,20 567,80 560,00 142,20 1784,20, 6. Etelä-Pohjanmaa 539,75 558,25 555,50 128,50 1782,00, 7. Uusimaa 516,80 566,80 552,40 128,20 1764,20, 8. Keski-Pohjanmaa 529,75 555,25 545,00 131,80 1761,80, 9. Pohjois-Karjala 509,75 568,00 561,75 117,75 1757,25.

RUL:n ja RauL:n sotilaskolmiottelumestaruudet ratkottiin Porissa 22.—23. 8. Pohjois-Karjalan edustus jäi vain yhden osanottajan varaan ja voitto omassa sarjassa tuli kotiin. Tuloksia sarjoittain.

Ups yleinen:

1. v.än M. Ketelä Hki I Unti 964 Ammunta 910 M-juoksu 1081 Pistet 2955, 2. ltn J. Hotanen Hki I 976 910 1030 2916, 3. v.än K. Kaaja Hki I 898 880 817 2595.

Aliups yleinen:

1. alik M. Mälikki Lahti 994 865 1096 2955, 2. alik J. Parviainen K-Suomi 940 805 1177 2922, 3. ylik O. Jarkko U-maa 730 865 1078 2673.

Ups yli 35 v.

1. ltn R. Collan Hki II 874 1015 820 2709, 2. ltn L. Topo U-maa 892 820 688 2400, 3. ltn T. Pulkki S-Savo 622 925 826 2373.

Aliups yli 35 v.

1. ylik T. Tolvanen K-Laak. 820 805 859 2484, 2. ylik O. Mannonen Hki I 796 970 709 2475, 3. alik U-M. Halonen S-Savo 688 850 904 2442.

Ups yli 45 v.

1. yll. L. Rautava P-Karj. 568 490 676 1734, 2. yll. M. Koski P-Häme 286 610 825 1719, 3. ltn E. Korkeamäki U-maa 412 370 556 1338.

Aliups yli 45 v.

1. ylik Sänisalmi P-Pmaa 430 1000 712 2142, 2. alik T. Hämäläinen Lahti 316 850 403 1569.

Liittojen välinen kilpailu:

RaUL 26316 p, RUL 25944 p.

1

ne Lindblom ja sihteeriksi toiminnaajohtaja M. Virmakoski.

Entisen piirihallituksen puheenjohtajan kapt Esko Pihkon ehdottomasti kieltäytyttyä nykyisten työsteidensä takia jatkamasta puheenjohtajana, valittiin uudeksi puheenjohtajaksi yksimielisesti ltn Olavi Heiskanen Joensuusta. Ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi valittiin v.än Erkki Laak Kihtelysvaara ja toiseksi yll. Matti Koivulainen Nurmeksesta. Hallituksen jäseniksi valittiin: kapt ltn Yrjö Pitkänen Enosta, ltn Erkki Pyy Ilomantsista, ltn Veijo Saloheimo ja yll. Osmo Kaukonen Joensuusta, ltn Aarno Pihlatie Juuasta, v.än. Seppo Koivunoro Kesälahdelta, v.än Aarne Lahdensuo Kihtelysvaara, ltn Kalle Pölönen Kihtely, ltn Reino Hiltunen Kontiolahdelta, kapt Matti Niemi Lieksa—Pieltajärveltä, kapt Esko Tolvanen Liperistä, yll. Seppo Laitinen Nurmeksesta, v.än Kauko Pussinen Outokummusta, kapt Mauri Kokkonen Polvijärveltä, v.än Kalle Rautainen Pyhäselästä, v.än Heikki Laine Rääkkylästä, ltn Yrjö Vuorinen Tohmajärvi — Värtsilästä, ltn Erkki Kolmonen Tuupovaarasta, ltn Alpo Jääskeläinen Valtimolta sekä v.än Pekka Leinonen ja v.än Jorma Haapala nuorten upseerien edustajina. Tilintarkastajiksi valittiin yll. Esko Eskelinen ja kapt Mauno Pankakoski ja heidän varamiehikseen yliluutnantit Kalevi Mannerheimo ja Tero Tarma. RUL:n Liittokokouksiin edustajiksi valittiin piirin puheenjohtajisto. Vahvistettiin toimintasuunnitelma, jossa todettiin toimintavuoden painopisteen olevan maanpuolustusviikon ja mp-päivän järjestämisessä syksyllä, johtajataidon koulutuksen järjestämisessä talvikaudella ja turvallisuuspolitiikan päiville osallistumisessa syyskuun 12—13 päivinä Kajaanissa.

Jäsenmaksuksi piirille vahvistettiin edelleen 2:—/jäseneltä ja talousarvio hyväksyttiin. Valittiin seuraavat toimikunnat (ensimmäinen henkilö toimii puheenjohtajana):

Työvaliokunta puheenjohtajisto, maj Koivusalo, urheilu-upseeri ja ampumapuuseeri sekä taloudenhoitaja ja toiminnanjohtaja.

Piirien yhteistoimikunta (PYT) puheenjohtajisto, ltn Veli Pippuri ja toiminnanjohtaja.

Aatteellinen toimikunta v.än Erkki Laak, kapt Niilo Ojala, v.än Unto Männistö, ltn Veijo Saloheimo ja v.än Kai Surakka.

Talousvaliokunta kapt Jaakko Simola, yll. Osmo Kaukonen, lääkmaj Aake Pantio kapt Mauno Pankakoski, maj Pekka Halme, kapt Karl Siren, ja yll. Tero Tarma.

Hengellinen toimikunta yll. Tankred Wegelius, ltn Jouko Pesonen, yll. Jussi Kettunen, yll. Pentti Kortekangas ja ltn Matti Hakulinen.

Nuorten upseerien toimikunta v.än Kai Surakka, v.än Matti Romppanen, v.än Jorma Reponen, v.än Jorma Haapala, v.än Erkki Tanninen ja v.än Pekka Leinonen.

RUL:n liittoneuvostoon esittää maj Eino J. Aro ja ins kapt Reino O. Kurppa.

Karjalan Poikien Kiltaan valittiin piirin edustajaksi ltn Olavi Heiskanen ja hänen varamieheksi maj Simo Vainio.

Kokouksen välillä kävi lähetystö kapt Pihko, ltn Heiskanen ja toiminnanjohtaja Virmakoski naistoimikunnan kokouksessa, jossa ensimmäinen esitti piirin kiittolaisuuden nais-toimikunnan tuesta. Kahvitilaisuuden jälkeen käytti puheen-vuoron ev Juntunen kertoen puolustusvoimain nykytilanteesta ja kiitti res.ups.piiriä sen suurimerkityksellisestä osuudesta maanpuolustustyöhön.

NAISTOIMIKUNTA

piti samanaikaisesti kokouksensa, jonka puheenjohtajana toimi rva Soile Kontinen ja sihteerinä rva Aini Schrek. Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin rva Soile Kontinen Joensuusta ja sihteeriksi rva Aira Koljonen Enosta. Johtokuntaan valittiin entiset jäsenet. Jaostojen jäsenmaksuksi piirille päätettiin mk 10:—.

Toimintasuunnitelman huomattavimmaksi tapahtumaksi todettiin Ilomantsissa 22—23. 8. res.upseerinäisten valtakunnalliset neuvottelu- ja retkeilypäivät. Näiden päivien ohjelman hoitavat koko-

Kannattakaa työmme tukijoita

OL. YHTEISHYVÄ

Tavaratalo ja ravintola Tetritypa, Kemie Shell-huoltoasema ja baari, Tohmajärvi as

PUUTAVARALIIKE A VIRSUNEN

Tohmajärvi as

V ja I TIILIKAINEN

Tohmajärvi puh 227

TOHMAJÄRVEN TEOLLISUUS

Tohmajärvi as

Auto- ja Konekorjaamo A Hiltunen

Tikkala puh 5

Tohmajärven Kirja- ja Paperikauppa

Tohmajärvi puh 106 — KEMIKALIO puh 107

TOHMAJÄRVEN APTEEKKI

Tohmajärvi puh 20

VELJEKSET POTTONEN OY

Kaltimo puh. 76 375, 76 376

JOENSUUN SÄÄSTÖPANKKI

KALTIMO — UIMAHARJU

— Yksilöllistä ja joustavaa pankkipalvelua —

PARTURI JA KAMPAAJA

SIRKKA TANSKANEN

Kaltimo puh 76 345

Kello-, kulta- ja silmälasiliike

N E PEHKONEN

Kaltimo puh 76 114

Sekatavarakauppa O A Vinni

Kaltimo Tienhaara puh 76 305

ENON APTEEKKI

NURMEKSEN KAUPPA Oy

Enon Kirja, Paperi ja Kemikalio

Kaltimo — Puh Eno 69

KARJALAINEN KAUPPA-AITTA

ARVI A. LALLUKKA

Kauppakulma, puh. 23 056

Oy WILH. SCHAUMAN Ab

RAUMA-REPOLA Oy

PARTURILIIEKE PENTTI PAANANEN

Siltakatu 18 Joensuu

Autokorjaamo ja maalaamo V TORO

Teollisuuskatu 7 Joensuu puh. 23 430

naisuudessaan Ilomantsin naisjaoston jäsenet, jotka ovat jo pitkälti tehneet huolellisia valmisteluja omaleimaisen, ilomantsilaisen juhlan valmistuessa. Retkeilypäiville osallistuvat kaikkien res.upseerinaisten ja ostot ja osanottajien määrä nousee useihin satoihin.

KARJALAN POJAT

Vast. toimittaja
Olavi Heiskanen
Toimitussiht.
Jorma Kortelainen

TOIMITUS

Piirien yhteistoimikunta ja tiedotusupseeri.

TOIMITUKSEN OSOITE

Kirkkok. 31 B 22 Joensuu puh. 24 577

Pankki:
Rahalaitokset Joensuu ja Pst. Ku 24 575

Pohjois-Karjalan
Kirjapaino Oy
Joensuu 1970